

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

 Tilastokeskus

TILASTOKESKUKSEN SUUNNITTELUASIAKIRJAT

Strategia-asiakirja 2012 – 2015

Tulostavoiteasiakirja 2014

Ennakolliset tavoitteet vuosille 2015 - 2017

Tammikuu 2014

Valtiovarainministeriön
ja
Tilastokeskuksen
välinen

STRATEGIA-ASIAKIRJA 2012 – 2015

Sisältö

STRATEGIA-ASIAKIRJA 2012 – 2015

1	Viraston strategiaperusta	7
1.1	Tilastokeskuksen strateginen tahtotila (visio, toiminta-ajatus, arvot).....	7
1.2	Tilastokeskuksen tehtävä, organisaatio ja ydinprosessit	8
1.2.1	Tehtävä	8
1.2.2	Organisaatio	8
1.2.3	Ydinprosessit.....	9
2	Tilastokeskuksen toimintaympäristö	11
2.1	Hallitusohjelma	11
2.2	Toimintaympäristön muutosten vaikutukset Tilastokeskuksen toimintaan	11
2.2.1	Kansallisen toimintaympäristön muutokset.....	11
2.2.2	Kansainvälisen toimintaympäristön muutokset.....	12
3	Tilastokeskuksen toimintaan vaikuttavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	15
4	Tavoitteet suunnittelukaudelle	17
4.1	Viraston ydintoimintaan liittyvät tavoitteet	18
4.2	Toiminnan kehittämiseen liittyvät tavoitteet	19
4.2.1	Vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden kehittäminen: toiminnan tehostaminen.....	19
4.2.2	Johtamisen, organisaation ja toimintatapojen kehittäminen	19
4.2.3	Henkilöstön kehittäminen, työhyvinvoinnin edistäminen ja työurien pidentäminen	20
4.3	Yhteistyö.....	21
5.	Resurssit	23
5.1	Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman tavoitteiden toteuttaminen.....	23
5.2	Kehykset.....	23
6	Allekirjoitukset	25

TULOSTAVOITEASIAKIRJA 2014
Ennakolliset tavoitteet vuosille 2015 – 2017

1	Yleistä (viraston perustehtävä)	29
2	Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	31
3	Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet	33
4	Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet	37
5	Resurssit	39
6	Sopimuksen voimassaolo ja seuranta	41
7	Allekirjoitukset	43
	Liite. Kuntatilastoinnin kehittäminen	45

1 Viraston strategiaperusta

1.1 Tilastokeskuksen strateginen tahtotila (visio, toiminta-ajatus, arvot)

Visio¹

Luotettavaa tilastotietoa joustavasti käyttäjien muuttuviin tietotarpeisiin.

Toiminta-ajatus

Tilastokeskus tukee demokraattista ja tietoon perustuvaa päätöksentekoa sekä tutkimusta tuottamalla yhteiskuntaoloja kuvaavia luotettavia tilastoja, selvityksiä ja aineistoja. Tilastokeskus kehittää valtion tilastotointa yhteistyössä muiden valtion viranomaisten kanssa.

Arvot²

- Puolueettomuus
- Avoimuus
- Jatkuva kehittäminen
- Arvostus

Tilastokeskuksen visiota on päivitetty syksyllä 2013. Visio ilmaisee viraston tahtotilan vastata hyvin yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin. Aiempaa lyhyemmässä visiossa tuodaan esille halu palvella yhteiskuntaa luotettavilla tilastotiedoilla.

Toiminta-ajatuksen lähtökohtana ovat lainsäädännössä määritellyt Tilastokeskuksen tehtävät. Perussanoma on, että Tilastokeskus ei tuota tilastoja itselleen, vaan sen toiminta perustuu tilastonkäyttäjien tietotarpeisiin.

Myös arvot on päivitetty syksyllä 2013. Tilastokeskuksen henkilöstön toimintatapaa ohjaavista arvoista tilastoalalle ominaisia ovat tilastoeettiset arvot. Arvoissa on erikseen

¹ Vanha visio

Tilastokeskus on alansa huippuyksikkö, joka on tunnustettu sekä kotimaassa että kansainvälisesti laadukkaasta tietotuotannostaan, osaamisestaan sekä yhteistyö- ja palvelukyvyystään. Tilastokeskus vastaa joustavasti ja luotettavasti yhteiskunnan muuttuviin tietotarpeisiin.

² Vanhat arvot

- Tilastoeettisten periaatteiden kunnioittaminen
- Yhteistyö ja keskinäinen arvostus
- Palveluhenkisyys
- Innovatiivisuus, jatkuva toiminnan ja osaamisen parantaminen
- Tuloksellinen toiminta

otettu esille puolueettomuus ja avoimuus. Aikaisemmin arvona ollut innovatiivisuus, jatkuva toiminnan ja osaamisen parantaminen on korvattu arvolla jatkuva kehittäminen. Uutena arvona mukana on arvostus, jolla halutaan korostaa toimintatapaamme sekä asiakkaita ja muita sidosryhmiä kohtaan että toimintaa omassa työyhteisössä.

1.2 Tilastokeskuksen tehtävä, organisaatio ja ydinprosessit

1.2.1 Tehtävä

Tilastokeskuksen tehtävät on määritelty laissa tilastokeskuksesta (24.1.1992/48).

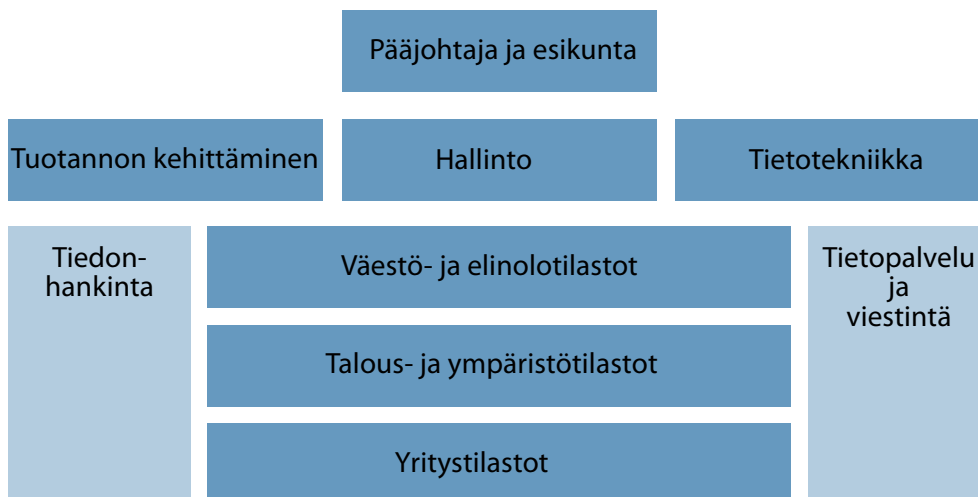
Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja ja selvityksiä. Tämän tehtävän toteuttamiseksi virasto kerää ja ylläpitää yhteiskuntaa kuvaavia tietoaineistoja, kehittää tilastomenetelmiä ja tekee tilastojen kehittämistä palvelevaa tutkimustyötä sekä hoitaa tietopalvelua ja edistää tilastotiedon käyttöä.

Toinen päätehtävä on huolehtia valtion tilastotoimen yleisestä kehittämisestä yhteistyössä muiden valtion viranomaisten kanssa. Tehtäviensä toteuttamiseksi Tilastokeskus osallistuu myös kansainväliseen tilastoyhteistyöhön, toimii osana Euroopan tilastojärjestelmää ja koordinoi EU-yhteistyötä.

1.2.2 Organisaatio³

Tilastokeskus on tulosjohdettu organisaatio, jota kehitetään prosessijohtamista tukeväksi. Tilastokeskuksen sisäisestä organisaatiosta, tulosyksiköiden tehtävistä ja ydinprosessien omistajista määrätään työjärjestyksellä, jonka uusittu versio on voimassa 1.1.2013 lukien.

Tilastokeskuksessa on 1.1.2013 lähtien kolme tilastoja tuottavaa yksikköä, tiedonhankintaan ja tiedon julkaisemiseen keskittyneet yksiköt, kolme tukipalveluita tuottavaa yksikköä ja esikunta. Tulosyksiköt koostuvat vastuualueista.

³ Organisaatiomuutos 1.1.2013

Tilastokeskus sijaitsee Helsingissä. Haastattelijoista suurin osa työskentelee etätyössä ympäri Suomea. Puhelinhaastattelukeskus sijaitsee Helsingin toimipisteessä. Rajahaastattelutoiminta lakkautettiin 31.12.2012. Päätös aluetoimistojen lakkauttamisesta tehtiin 12.9.2013. Muutoksen taustalla ovat toiminnalliset ja taloudelliset syyt. Seinäjoen, Tampereen ja Turun aluetoimistot suljetaan 30.6.2014 ja Oulun 31.12.2014.

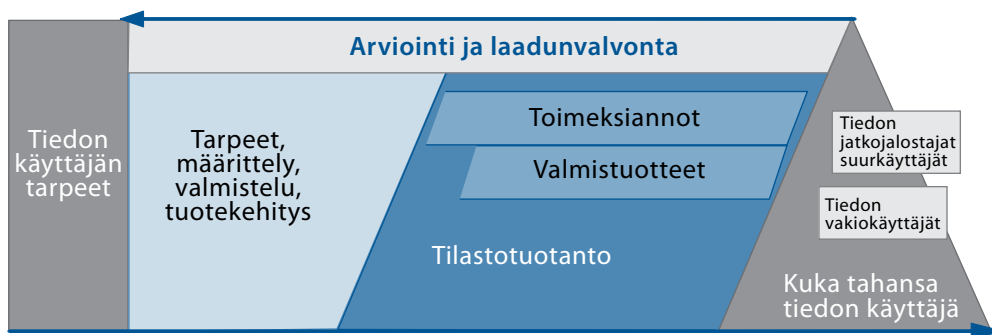
1.2.3 Ydinprosessit

Tilastokeskuksella on kolme ydinprosessia: tilastotuotanto-, valmistuote- ja toimeksiannontoproessi.

Tilastotuotantoprosessi ylläpitää yhteiskunnan tietoinfrastruktuuria ja tuottaa tietoa kaikille tiedonkäyttäjille. Prosessi kattaa Tilastokeskuksen noin 190 tilaston perustuotannon. Prosessin määrittely noudattaa kansainvälistä tilastoalan suositusta ja sisältää tietotarpeen selvityksen, tietojärjestelmän rakentamisen, lähdetietojen hankinnan/tiedonkeruun, aineiston muokkauksen, analyysin sekä tulosten julkaisemisen ja standardimuotoisen jakelun verkossa.

Valmistuotteiden tuotanto on suunniteltu tilastojen vakiokäyttäjien tarpeisiin ja suunnattu täyttämään tiettyjen tiedonkäyttäjryhmien tarpeita. Prosessi kattaa lehtien ja vastaavien julkaisujen, erityistietokantojen, verkkopalveluiden sekä verkko-
tuotteiden tuotannon.

Toimeksiannot tehdään yleensä ammattimaisten tiedonkäyttäjien tilauksesta mahdollisimman hyvin heidän toiveidensa mukaisesti.

2 Tilastokeskuksen toimintaympäristö

2.1 Hallitusohjelma

Hallitusohjelma vuosille 2011–2015 sisältää lukuisia strategiauudistuksia, selontekoja, politiikka- ja lainsäädäntöhankkeita sekä selvityshankkeita, joista ainakin osassa hyödynnetään tilastotietoja. Suunnittelu, päätöksenteko ja seuranta edellyttävät tuekseen tilastotietoja. Hallitusohjelman perusteella voi hyvällä syyllä arvioida, että kansallinen tilastotietojen kysyntä ja jatkuva kehittämistarve säilyvät suurina. Kysyntä ja kehittämispaineet kohdistuvat Tilastokeskuksen koko tuotantoon.

Tilastokeskuksen kannalta konkreettisia kehittämispaineita aiheuttavat hallinnollisten aineistojen kehittämiseen liittyvät hankkeet sekä tilastoinnin ja indikaattoreiden kehittämiseen liittyvät tavoitteet. Uusia tilastoja ja indikaattoreita kehitetään voimavarojen sallimissa puitteissa. Toisaalta tavoitteena on myös turvata tuotettujen tietojen ajallinen ja kansainvälinen vertailtavuus.

Lisäksi hallituksen yleiset valtionhallinnon toimintaa ja julkisen sektorin tietohallintoa käsittelevät tavoitteet otetaan huomioon myös Tilastokeskuksen toiminnassa.

2.2 Toimintaympäristön muutosten vaikutukset Tilastokeskuksen toimintaan

2.2.1 Kansallisen toimintaympäristön muutokset

Tilastokuvauksen ajantasaisuutta haastavat ympäröivän yhteiskunnan nopeat muutokset. Viime aikoina ovat korostuneet esimerkiksi hyvinvointia kuvaavien indikaattoreiden tarve, globalisaatio, yritysten uudet liiketoimintamallit, teollisten palvelujen ja aineettomien tuotannontekijöiden merkityksen kasvu sekä tuotekehitys ja laadunmuutoksien vaikutus. Taloustilastoihin kohdistuu edelleenkin laatuun, keskinäiseen yhtenäisyyteen ja ajantasaisuuteen liittyviä kehittämistarpeita.

Myös julkisen sektorin uudistushankkeet vaikuttavat tilastotoimeen ja tilastokuvauksiin. Tällaisia ovat mm. kuntauudistus sekä konserniohjauksen yhteiset hankkeet. Haasteellista on kunnista ja niiden tuottamista palveluista tarvittavan mahdollisimman ajantasaisen ja yhteismitallisen, eri yksiköiden välisen vertailukelpoisuuden mahdollistavan tiedon tuottaminen ohjauksen tarpeisiin.

Viimeaikaiset kotimaiset (ml. hallitusohjelma) ja eurooppalaiset linjaukset korostavat julkisen hallinnon tietojen saatavuuden parantamista ja maksuttomuutta. Myös tarpeet yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen tarvitsemien mikro-aineistojen saatavuuden parantamiseksi ovat lisääntyneet niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Tilastokeskuksen tutkijapalveluiden kehittämiseen on panostettu jo viime vuosina ja panostus jatkuu myös suunnittelukaudella.

Tilastokeskus on asiantuntija-organisaatio, jonka toiminta on hyvin tietotekniikkaintensiivistä. Siirryttäessä kohti digitaalista tuotanto- ja palveluprosessia kehittämispäinnotukset järjestelmiin ja näitä käyttävien asiantuntijoiden osaamiseen ovat välttämättömiä. Haasteena on henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin jatkuva kehittäminen sekä työnantajakuvan kehittäminen ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi kiristyvillä työmarkkinoilla.

Kansallista tilastolakia⁴ uudistettiin ja yhdenmukaistettiin EU:n tilastoasetuksen (223/2009) kanssa. Tilastolain 280/2004 muutos 361/2013 astui voimaan 1.9.2013. Keskeisimmät muutokset koskevat ammatillista riippumattomuutta, tietojen tutkimuskäyttöä, tietojen luovuttamista ja tiedonantovelvollisuutta. Myös muut kotimaiset lainsäädäntöhankkeet saattavat merkitä muutoksia Tilastokeskuksen toimintaan suunnittelukaudella.

Yleinen taloustilanne ja siihen liittyvät riskit rajoittavat julkisen sektorin rahoitusta. Investointi- ja kehittämistoiminnan turvaamiseksi tarvitaan riittävä ja ennakoitavissa oleva rahoitus sekä toiminnan jatkuvaa tehostamista ja tuottavuuden parantamista.

2.2.2 Kansainvälisen toimintaympäristön muutokset

Euroopan unionin toiminnalle virallisen tilaston tuottamat tiedot ovat välttämättömiä. Rahavirrat EU:n ja jäsenmaiden välillä määritellään ja jäsenmaiden makrotalouden⁵ epätasapainoa arvioidaan suurelta osin tilastotietojen ja niistä johdettujen indikaattoreiden perusteella. Talous- ja rahaliiton toiminta ja päätöksenteko pohjautuvat pitkälti kansallisten tilastoviranomaisten tuottamiin tilastoihin. Harmonisoidut tilastot ovat tarpeen myös EU:n strategioiden ja politiikka-ohjelmien suunnittelussa ja seurannassa.

EU:n ja euro-alueen viimeaikainen kehitys ja erityisesti Kreikan tilastointiongelmien nostaneet erityisen painokkaasti esille makrotaloustilastojen, suhdannetilastojen ja julkisen sektorin toimintaa kuvaavien tilastojen kehittämisen sekä laatuksymykset.

Julkisen sektorin alijäämälaskelmien vaatimukset ovat kiristyneet ja valvonta tiukentunut. Suomessa kiireellisin kehittämiskohde on kuntien ja kuntayhtymien taloustilastojen kehittäminen. Kehittämishanke alkoi 2012 ja jatkuu vielä suunnittelukauden jälkeen. Euroopan tilastojärjestelmäkomitea on hyväksynyt myös uuden kaikki tilastot kattavan laadunhallintakehikon, jonka käyttöönotto Tilastokeskuksessa ajoittuu suunnitelmakaudelle.

EU:ssa on valmistunut yhteisön tilasto-ohjelma vuosille 2013–2017 (European Statistical Programme, ESP). Ohjelman tavoitteena on tarjota laadukasta tilastotietoa EU:n poliitikoiden tueksi, tuottaa EU-tilastot aiempaa tehokkaammin ja vahvistaa kumppanuutta toimintatapana. Ohjelma heijastuu myös Tilastokeskuksen toimintaan.

Euroopan tilastojärjestelmän puitteissa on käynnissä työ Euroopan tilastojen tuotantomenetelmien kehittämiseksi ja toiminnan rationalisoimiseksi. Lähivuosille ajoittuvat muutokset liittyvät Euroopan tilastojen tuotantomenetelmien ja tiedonsiirtovälineiden

⁴ Päivitetty tilastolain muutos.

⁵ Lisätty jäsenmaiden makrotalouden epätasapainon arvioiminen.

lisääntyvään standardisointiin, yritys- ja sosiaalitalastojärjestelmien modernisointiin, EU:n tilastolainsäädännön yksinkertaistamiseen ja koko Euroopan tilastojärjestelmän toimivuuden ja organisaation kehittämiseen. Sen sijaan kaavailut Euroopan tilastotuotannon supistamiseksi eivät ole toistaiseksi johtaneet mainittaviin konkreettisiin tuloksiin.

Kreikan kriisi on nostanut myös esille tarpeen muuttaa Euroopan tilastoista annettua asetusta 223/2009, ns. Euroopan tilastolakia. Muutoksilla halutaan vahvistaa tilastovirastojen itsenäistä ja riippumatonta asemaa sekä edistää hallinnollisten aineistojen hyväksikäyttöä tilastovirastoissa.

Taloudellista hyvinvointia ja sen jakautumista kuvaavien tietojen lisäksi tarvitaan tietoa myös kansalaisten hyvinvoinnista ja muista väestön elinolojen ja arjen toiminnan osa-alueista sekä entistä parempia mittareita kestävän kehityksen tilastointiin. Strategiakaudelle ajoittuu useita EU:n tilastolainsäädäntöön perustuvia kotitalouksille suunnattuja haastattelututkimuksia, jotka kasvattavat kansallisen rahoituksen tarvetta.

Kansantalouden tilinpidon ja maksutasetilaston⁶ uudistamiset uusien kansainvälisten suositusten ja EU:n asetusten edellyttämällä tavalla ajoittuu strategiakaudelle. Ilmastomuutosta ja energiapolitiikkaa koskevat kansainväliset sopimukset ja EU:n ympäristö- ja energiatilastoja koskeva lainsäädäntö ja sen kehittäminen edellyttävät koko strategiakauden jatkuvaa kehittämistyötä myös Tilastokeskuksessa.

⁶ Lisätty maksutasetilastointi

3 Tilastokeskuksen toimintaan vaikuttavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

Valtiovarainministeriölle asetetaan seuraavat vaikuttavuustavoitteet:

Julkisen talouden vakauttaminen sekä kestävän talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyn vahvistaminen.

- Valtion velkasuhteen kääntäminen laskuun
- Verotulojen lisääminen ja harmaan talouden torjunta
- Menojen kasvun rajoittaminen ja menosäästöjen aikaansaaminen
- Kunta- ja palvelurakenteen uudistaminen
- Kasvua ja työllisyyttä tukevan verotuksen ja muiden rakenteellisten toimien varmistaminen
- Julkisten palveluiden vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantaminen
- Valtiokonsernin johtamisen, ohjauksen ja rakenteiden uudistaminen

Valtiovarainministeriö asettaa Tilastokeskukselle seuraavat vaikuttavuustavoitteet:

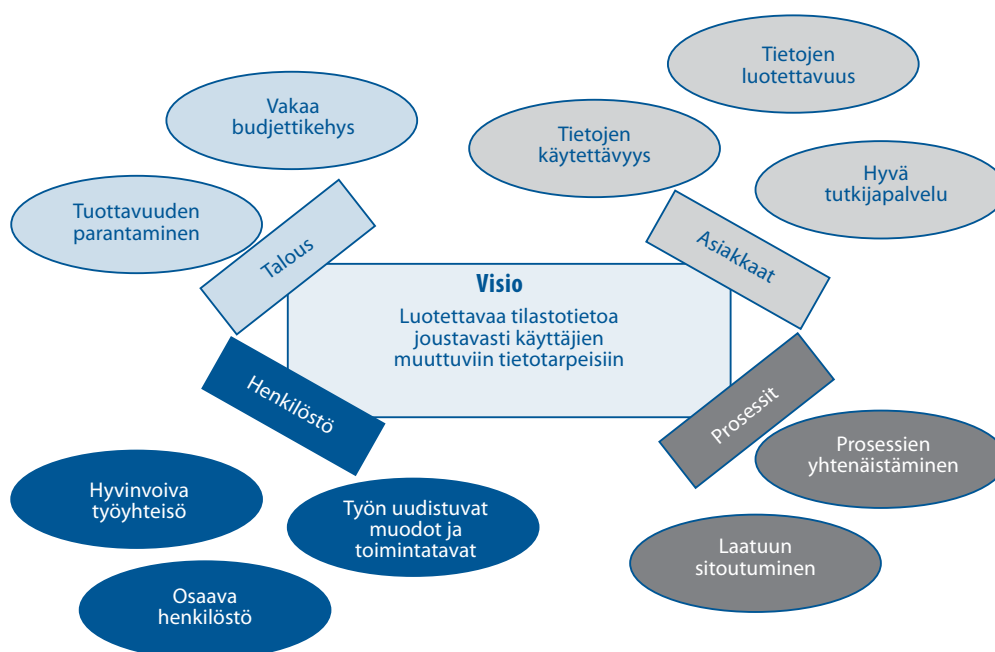
- Varmistetaan tilastojen ja tietoaineistojen korkea laatu ja luotettavuus
- Yhteiskunnallisen päätöksenteon, tutkimuksen, kansalaisten ja yritysten⁷ tiedon- saannin edellytykset paranevat
- Tilastojen ja tietoaineistojen ajantasaisuus, kattavuus ja käytettävyys paranevat ja tilastotuotanto pystyy reagoimaan nopeasti muuttuviin tietotarpeisiin
- Tietoaineistojen hyödynnettävyyttä ja saatavuutta edistetään kansallisen tietopolitiikan ja sovittujen kehittämislinjausten mukaisesti

⁷ Vaikuttavuustavoitteeseen lisätty yritykset

4 Tavoitteet suunnittelukaudelle

Tilastokeskus hyödyntää strategiansa laadinnassa tasapainotettua mittaristoa (balanced scorecard). Oleellista on toiminnan kehittäminen tasapainoisesti siten, että taloutta, henkilöstöä, prosessien sujuvuutta ja asiakkaiden tarpeita koskevat tavoitteet voidaan saavuttaa samanaikaisesti. Tällä strategiakaudelle panostetaan erityisesti tietojen käytettävyyden parantamiseen, toimintatapojen yhtenäistämiseen, työn tekemisen muotojen ja toimintatapojen uudistamiseen sekä vakaan budjettikehityksen saavuttamiseen.

Suunnittelukaudelle asetetaan kymmenen strategista tavoitetta. Jokaisella on yksi tai useampia kriittisiä menestystekijöitä, joissa on välttämätöntä onnistua, jotta tavoite voidaan saavuttaa. Merkittävimmät kriittisiin menestystekijöihin liittyvät toimenpiteet ja hankkeet kuvataan vuosittaisissa tulossopimuksissa.

4.1 Viraston ydintoimintaan liittyvät tavoitteet

Luotettavuus on perinteisesti ollut Tilastokeskuksen tärkein vaikuttavuustavoite. Tilastotietojen tulee olla luotettavia, jotta niitä halutaan ja voidaan käyttää. Luottamus Tilastokeskuksen tuottamiin tietoihin onkin ollut hyvällä tasolla ja tämä hyvä taso halutaan säilyttää myös tulevaisuudessa.

Tietojen käytettävyydessä oleellista on teknisen käytettävyyden lisäksi myös tietojen tarpeenmukaisuus asiakasnäkökulmasta eli relevanssi. Tietotarjonnan kehittäminen strategiakaudella kohdistuu erityisesti kuntatilastoinnin sekä kansantalouden tilinpidon ja ympäristötilinpidon kehittämiseen.

Tilastokeskus kehittää kuntatilastointia sitä valmistelleen valtiovarainministeriön johdolla toimivan ryhmän suositusten mukaisesti yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Kuntatalouden neljännesvuosittaisen tilastoinnin kehittäminen toteutettiin suunnitellukauden alkupuolella, jotta EU:n julkisen talouden velka- ja alijäämätilastoinnin laatuvaatimukset voitiin täyttää.

Lisätäkseen julkisesti saatavilla olevien tilastotietojen käyttöä yhteiskunnassa ja antaaakseen myös yrityssectorille paremmat mahdollisuudet käyttää tilastotietoja uusia palveluja kehittäessään Tilastokeskus avaa tiedonkäyttäjille avoimia rajapintoja verkossa oleviin yleistietokantoihin ja muihin aineistoihin.

Tilastokeskukselle tutkijapalveluiden kehittäminen on strateginen tavoite, jonka mukaisesti tieteellistä tutkimusta edistetään mahdollistamalla aineistojen sujuva käyttö yhteiskuntatutkimuksessa. Tilastokeskus osallistuu kansallisen yhteiskuntatutkimuksen infrastruktuurin kehittämiseen sovitun työnjaon ja saatavilla olevan rahoituksen puitteissa. Mikrosimulointipalvelun kehittämistä jatketaan tutkijapalvelujen osana.

Strateginen tavoite	Kriittinen menestystekijä
1 Tilastojen luotettavuus	Toiminta on Euroopan tilastojen käytännesääntöjen mukaista. Yhteistyö sidosryhmien ja kumppanien kanssa on toimivaa ja tuloksellista.
2 Tietojen käytettävyys	Tietotarjonta on kattavaa ja uudistuu tarpeiden mukaan. Avointa dataa lisätään. ¹ Tiedot ovat helposti löydettävissä ja tilastotietojen näkyvyyttä julkisuudessa parannetaan. Tietojen monipuolista käyttöä edistetään.
3 Hyvä tutkijapalvelu	Aineistot vastaavat kysyntää. Palveluprosessit ovat nopeita. Yhteiskuntatutkimuksen infrastruktuuria kehitetään yhteistyössä muiden tiedontuottajien kanssa.

Strategisiin tavoitteisiin liittyvät mittarit tavoitearvoineen ovat tulostavoiteasiakirjassa.

¹ Uusi kriittinen menestystekijä.

4.2 Toiminnan kehittämiseen liittyvät tavoitteet

4.2.1 Vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden kehittäminen: toiminnan tehostaminen

Tilastokeskuksen toimintaedellytysten turvaaminen edellyttää suhteellisen vakaata talousarviokehystä, koska tilastotuotannon jatkuvuus on Suomen virallisen tilaston periaatteiden mukaisesti kyettävä varmistamaan. Myös kehittämis- ja investointitoimintaan tulee olla riittävä rahoitus.

Kehysohituksen lisäksi Tilastokeskuksella on tuloja sekä maksullisesta että yhteisrahoitteisesta toiminnasta. Yhteisrahoitteisessa toiminnassa yhteistyökumppaneita ovat mm. Eurostat ja muut kansalliset tilastovirastot, joiden kanssa yhdessä kehitetään tilastojen laatua ja tehokkuutta parantavia menetelmiä ja välineitä. Toiminnan tehostaminen sekä investointien aloittaminen ja hyödyntäminen edellyttävät pitkäjänteistä suunnitelmallisuutta. Tuottavuuden parantamisessa noudatetaan alkuvuonna 2011 vahvistettua ja vuoteen 2015 ulottuvaa Tilastokeskuksen tuottavuusohjelmaa. Toimenpiteet liittyvät erityisesti prosessien kehittämiseen, mutta myös esim. toimitilojen käyttöön.

Strateginen tavoite		Kriittinen menestystekijä
4	Vakaa budjettikehys	Käytettävissä oleva rahoitus kehittyy ennustettavasti. Kustannustehokkuutta parannetaan. ¹
5	Tuottavuuden parantaminen	Tuottavuusohjelma 2015 toteutetaan. Ympäristöohjelma toteutetaan. Toimitilastrategia toteutetaan

Strategisiin tavoitteisiin liittyvät mittarit tavoitearvoineen ovat tulostavoiteasiakirjassa.

¹ Kriittistä menestystekijää muutettu: aikaisemmin "Kustannukset ovat hallinnassa."

4.2.2 Johtamisen, organisaation ja toimintatapojen kehittäminen

Tilastokeskus kehittää johtamisjärjestelmäänsä Euroopan Laatu-palkintokriteereihin (EFQM) perustuen. Lähivuosina johtamisjärjestelmän kehittämisessä korostuu laatujohtaminen siirryttäessä kohti Euroopan tilastojärjestelmän laatukehikon mukaista toimintaa. Samalla jatketaan prosessijohtamisen kehittämistä laatu- ja tehokkuushyötyjen aikaansaamiseksi myös tulevaisuudessa. Tilastokeskuksen johtamismallissa on jo tehty muutoksia, jotka mahdollistavat prosessimaisen toimintatavan laajentamisen edelleen.

Strategiakaudella yhtenäistetään prosesseja ja otetaan käyttöön yhtenäinen metatietojärjestelmä. Merkittävin yksittäinen hanke on yritysrekisterin kehittäminen, joka koskee yritysrekisterin lisäksi myös joukkoa muita yritystilastoja. Tavoitteena on yritystilastojen yhteinen tuotantojärjestelmä.

Strateginen tavoite		Kriittinen menestystekijä
6	Prosessien yhtenäistäminen	Rakennetaan yhteisiä tilastojen tuotantojärjestelmiä. Tiedonkeruuta tehostetaan laadusta tinkimättä. Käytössä on yhtenäiset tiedonkäsittelymenetelmät ja kattava metatietojärjestelmä. Käytössä on tarpeita vastaavat tieto- ja viestintätekniset ratkaisut.
7	Laatuun sitoutuminen	Otetaan käyttöön ESS:n laadunhallintajärjestelmä. Kehitetään prosessien hallintaa ja parannetaan laatua. ¹ Tuotetaan suunnitellusti virheettömät tuotteet ja palvelut.

Strategisiin tavoitteisiin liittyvät mittarit tavoitearvoineen ovat tulostavoiteasiakirjassa.

¹ Uusi kriittinen menestystekijä.

4.2.3 Henkilöstön kehittäminen, työhyvinvoinnin edistäminen ja työurien pidentäminen

Henkilöstöstrategisten toimintalinjausten 2010–2015 perusviesti on tavoitteellinen uudistuminen. Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman inhimillisen pääoman osio on kohdentanut linjauksia uudestaan siten, että huomioon on otettu 1) innostava johtaminen ja esimiestyö, 2) osaamisen kehittäminen ja uudistuminen ja 3) henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky.

Tilastokeskuksen organisaation uudistamisen tueksi ja lisäksi on aloitettu hanke, joka tähtää kulttuurin muuttamiseen (KUMU). KUMUn teemoja ovat luottamus, kannustavuus, luovuus ja yhteistyö. Tavoitteena on lisätä valmiuksia työtapojen muutokseen ja prosessien yhtenäistämiseen. Työhyvinvoinnin kehittämistä jatketaan työmotivaation korkeana pitämiseksi.

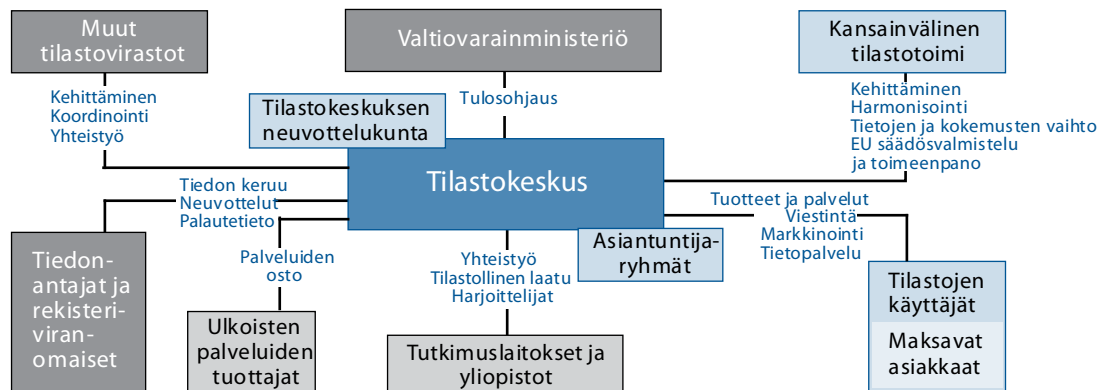
Tilastotuotannon ja palvelujen laatu ja luotettavuus edellyttävät, että Tilastokeskuksessa on riittävä määrä osaavaa henkilöstöä. Henkilöstön vaihtuvuus jatkuu eläköitymisten vuoksi suurena, joten jatkossakin panostetaan henkilöstökoulutukseen ja työnantajakuvaan kehittämiseen. Nopeasti muuttuva toimintaympäristö ja kehittyvä teknologia lisäävät painetta ydinosaamisen parantamiseen. Henkilöstöhallinnossa isoin yksittäinen hanke on Kiekun käyttöönotto.

Strateginen tavoite		Kriittinen menestystekijä
8	Osaava henkilöstö	Ydinosaamisen parantaminen. Toimivat osaamisen jakamisen keinot. Kilpailukyky työmarkkinoilla säilyy hyvänä.
9	Työn uudistuvat muodot ja toimintatavat	Joustavat työjärjestelyt ja nykyaikaiset teknologiaratkaisut Toimivat prosessit ja verkostotyöskentely Uudistumista ja hyvää suoriutumista tukeva palkitseminen
10	Hyvinvoiva työyhteisö	Hyvinvointi on luonteva osa työyhteisön arkea. Hyvät johtamis- ja työyhteisötaidot Yhteiset toimintatavat ja avoin vuorovaikutus muutostilanteissa

Strategisiin tavoitteisiin liittyvät mittarit tavoitearvoineen ovat tulostavoiteasiakirjassa.

4.3 Yhteistyö

Tilastotiedon laaja käyttö yhteiskunnassa, tilastokyselyihin vastaavien yritysten ja kansalaisten suuri määrä sekä tilastotuotannon riippuvuus muiden yhteiskunnallisten toimijoiden tuottamista hallinnollista aineistoista sitovat Tilastokeskuksen kiinteästi ympäröivään yhteiskuntaan. Tilastokeskuksen toimintaa leimaakin yhteistyö sidosryhmien kanssa.

Tilastokeskuksen tietotuotanto palvelee yhteiskunnallista ja taloudellista päätöksentekoa, tutkimusta ja viime kädessä kaikkia kansalaisia, jotka tavoitetaan osin suoraan, osin tiedotusvälineiden, muiden sidosryhmien ja kumppaneiden välityksellä. Toiminnan asiakaslähtöisen kehittämisen edellytys on yhteistyö tiedonkäyttäjien kanssa.

Keskeisiä yhteiskunnallisia sidosryhmiä ovat Tilastokeskuksen toimintaa ohjaava valtiovarainministeriö, muut ministeriöt sekä alue- ja paikallishallinto. Laajan sidosryhmän muodostavat myös tiedonantajat kuten yritykset, kunnat ja muut yhteisöt sekä yksityiset kansalaiset, joilta kerätään suoraan tietoja tilastoja varten.

Tilastotuotannon kotimaisia kumppaneita ovat muut kotimaiset tilastontuottajat ja rekisteriviranomaiset (esim. Verohallinto ja Väestörekisterikeskus). Tilastotuotantoa tehostavat yhtenäiset tunnusjärjestelmät ja tietojen siirtoa helpottavat yhtenäiset standardit. Suunnittelukaudella korostuu tarve kuntasektorin taloutta ja toimintaa kuvaavien tietojen standardointiin.

Yhteistyö yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa niin tilastotieteen kuin muidenkin yhteiskuntatieteiden alueella lisää osaamista Tilastokeskuksessa ja siten tukee laadukasta tilastotuotantoa.

Tilastokeskuksen toimintaan vaikuttaa erityisesti Euroopan unionin piirissä tehtävä työ. Kansainväliset järjestöt kehittävät menetelmiä, luokituksia ja muita tilastostandardeja ja päättävät niiden käyttöönotosta. Tilastokeskus on osa Euroopan tilastojärjestelmää ja koordinoi tilastoalan EU-yhteistyötä Suomessa.

5. Resurssit

5.1 Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman tavoitteiden toteuttaminen

Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman ydintoimintoanalyysin tavoitteiden toteuttamiseksi Tilastokeskuksella on seuraavat hankkeet:

- Aluetietojen julkaiseminen:
aluetiedot maksullisesta Altika-tietokannasta on siirretty maksuttomaan StatFin-tietokantapalveluun käytettäväksi avoimena data 2012
- Rajahaastattelutiedonkeruun lopettaminen:
tiedonkeruu lakkautettiin 31.12.2012
- Tutkijapalveluiden etäkäyttö:
tutkijapalveluiden etäkäytön siirtämisestä CSC:lle neuvotellaan
- Maksutasetilastoinnin siirtäminen Suomen Pankista Tilastokeskukseen:
siirto on sovittu tapahtuvaksi 2014–2017
- Tilastotoimen keskittäminen tai yhteistyön lisääminen tilastotoimessa:
selvitys yhteistyöstä Tullin kanssa on käynnissä, maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla suunnitellaan tilastotuotannon keskittämistä
- Tilastotoimen yhteistyö (THL, muut tilastoja laativat viranomaiset):
yhteistyötä tilastotoimessa tiivistetään ja Tilastokeskuksen roolia tilastotuotannon koordinoimisessa vahvistetaan tekeillä olevan EU:n tilastolain mukaisesti

5.2 Kehykset

Budjettikehys

Määrärahat	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	1 000 €						
Kehys ja LTA(t)	45 430	49 200					
Kehys 4.5.2012, 27.3.2013, TAE 8.8.2013			50 587	51 311	50 673	51 273	50 251
Kehyssuunnitelma 4.10.2013					51 282	53 114	51 349

Henkilöstön määrä

Henkilötyövuodet	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kuukausipalkkaiset	710	736	730	738	734	738	737
Haastattelijat	110	128	109	100	100	110	100
Yhteensä	820	864	839	838	834	848	837

Lähteet: 2011-2012: Tilinpäätös

2013: Arvio seuranta 1/2013

2014-2017: Tulostavoiteasiakirja 2014 -luonnos

6 Allekirjoitukset

Helsingissä, ____ päivänä _____ kuuta 201 ____

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

TILASTOKESKUS

Henna Virkkunen
Hallinto- ja kuntaministeri

Marjo Bruun
Pääjohtaja

Helena Tarkka
Hallinto- ja kehitysjohtaja,
ylijohtaja

Jarmo Hyrkkö
Ylijohtaja

Valtiovarainministeriön
ja
Tilastokeskuksen
välinen

TULOSTAVOITEASIAKIRJA 2014

Ennakolliset tavoitteet vuosille 2015–2017

1 Yleistä (viraston perustehtävä)

Tilastokeskuksen tehtävät on määritelty laissa tilastokeskuksesta (24.1.1992/48): Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja ja selvityksiä sekä huolehtia valtion tilastotoimen yleisestä kehittämisestä yhteistyössä muiden valtion viranomaisten kanssa.

2 Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

Vaikuttavuustavoitteet (viraston strategia-asiakirjasta)	Toimenpiteet vuodelle 2014
Varmistetaan tilastojen ja tietoaineistojen korkea laatu ja luotettavuus	Internet-tiedonkeruuta lisätään ja kehitetään sekä yritysettä henkilötiedonkeruussa. Tilastojulkistusten virheettömyyden parantamiseksi uusitaan toimintatapoja. Aloitetaan Euroopan tilastojärjestelmän mukaisen laaturaportoinnin kehittäminen.
Yhteiskunnallisen päätöksenteon, tutkimuksen, kansalaisten ja yritysten tiedonsaannin edellytykset paranevat	Kuntatilastoinnin kehittämishanke jatkuu. Ympäristötilinpitoa ja hyvinvoinnin tilastointia kehitetään kansainvälisen kehityksen tahdissa.
Tilastojen ja tietoaineistojen ajantasaisuus, kattavuus ja käytettävyys paranevat ja tilastotuotanto pystyy reagoimaan nopeasti muuttuviin tietotarpeisiin	Avoimen datan määrän lisäämistä jatketaan. Yritysrekisterin kehittämishanke päättyy ja yritystilastojärjestelmä valmistuu. Automatisoitu vastaanottojärjestelmä otetaan käyttöön kaikissa hallinnollisissa aineistoissa.
Tietoaineistojen hyödynnettävyyttä ja saatavuutta edistetään kansallisen tietopolitiikan ja sovittujen kehittämislinjausten mukaisesti	Tutkijapalveluiden tutkimusaineistojen määrää kasvatetaan ja aineistoihin liittyvien metatietojen laatua parannetaan. Uusien tietopalvelusopimusten määrää lisätään.

Lähde: TAE 12.4.2013

3 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

3.a. Tuotokset ja laadunhallinta

Suoritteet, julkishyödykkeet, palvelukyky			Toteuma 2012	Arvio 2013	Tavoite 2014	Ennakolliset tavoitteet		
Tavoite ⁸	Seurantakohte	Mittari				2015	2016	2017
2	Tuotannon laajuus	Tilastojulkistusten määrä, kpl	615	628	636	636	636	636
2	Palvelujen käyttö	Solulatausten määrä maksuttomasta StatFin-tietokannasta, milj. kpl/kk	159	230	240	270	300	330
2	Palvelujen käyttö	Vierailukertoja Tilastokeskus.fi-palvelussa keskimäärin kuukaudessa, 1 000 kpl	252	280	290	305	320	320
2	Palvelujen käyttö	EU-raportointi ja kv.kyselyt, kpl	782	770	900	900	900	900
2	Palvelujen käyttö	Toimeksiantopalveluiden määrä, kpl (yli 500 €)	817	800	820	820	820	820
3	Tutkijapalveluiden käyttö	Tutkijapalveluiden tietopalvelusopimusten lukumäärä, kpl	48	55	80	85	90	95

⁸ Tavoitteet ovat strategia-asiakirjan strategisia tavoitteita:

1 Tilastojen luotettavuus	6 Prosessien yhtenäistäminen
2 Tietojen käytettävyys	7 Laatuun sitoutuminen
3 Hyvä tutkijapalvelu	8 Osaava henkilöstö
4 Vakaa budjettikehyys	9 Työn uudistuvat muodot ja toimintatavat
5 Tuottavuuden parantaminen	10 Hyvinvoiva työyhteisö

Laatu			Toteuma 2012	Arvio 2013	Tavoite 2014	Ennakolliset tavoitteet		
Tavoite	Seurantakohde	Mittari				2015	2016	2017
1	Tilastojen luotettavuus	TK:n tuottamien tietojen luotettavuus, % (Yrityskuvatutkimus)	-	87	-	87	-	87
2	Asiakastytyväisyys	Kouluarvosana käyttäjätyytyväisyyskyselyssä	8,2	-	8,2	-	8,2	-
7	Julkistusten oikea-aikaisuus	Oikea-aikaisten julkistusten osuus julkistuksista, %	97	96	98	98	98	98
7	Julkistusten oikea-aikaisuus	Myöhästyneiden julkistusten osuus julkistuksista, %	1,3	2,2	1,5	1,0	1,0	1,0
7	Julkistusten virheettömyys	Virheettömien julkistusten osuus julkistuksista, %	86	94	96	97	97	97
6	Julkistusten ajantasaisuus	Vuosijulkistusten julkaisuviive, vk	40,2	42,5	41,0	40,0	40,0	40,0
6	Julkistusten ajantasaisuus	Neljännesvuosijulkistusten julkaisuviive, vk	9,1	9,6	9,4	9,2	9,2	9,2
6	Julkistusten ajantasaisuus	Kuukausijulkistusten julkaisuviive, vk	4,8	4,7	4,8	4,8	4,8	4,8

3.b. Toiminnallinen tehokkuus

Taloudellisuus			Toteuma 2012	Arvio 2013	Tavoite 2014	Ennakolliset tavoitteet		
Tavoite ¹	Seurantakohde	Mittari				2015	2016	2017
4	Vakaa budjettikehyys	Kiinteiden kustannusten osuus kokonaiskustannuksista, %	77	80	76	76	76	76
4	Tuotantokustannukset	Tilastotietojen tuotantomienot tilastojulkistusta kohti, 1.000 €	90	84	84	84	84	84

Tuottavuus			Toteuma 2012	Arvio 2013	Tavoite 2014	Ennakolliset tavoitteet		
Tavoite	Seurantakohde	Mittari				2015	2016	2017
5	Tuottavuus	Kokonaistuottavuuden muutos edellisestä vuodesta, %	-1,3	2	2 ¹	2	2	2
6	Tiedonkeruiden automatisointi	Internet-lomakkeilla tai automaattisella raportoinnilla vastanneiden osuus vastanneista yritystiedonkeruissa, %	79	85	90	95	95	95

¹ Tavoitteet ovat kolmen vuoden keskiarvoja.

Kannattavuus ja kustannusvastaavuus			Toteuma 2012	Arvio 2013	Tavoite 2014	Ennakolliset tavoitteet		
Tavoite	Seurantakohte	Mittari				2015	2016	2017
2	Maksullisen toiminnan laajuus	Maksullisen toiminnan tuotot, 1.000 €	8.870	8.100	7.500	8.100	8.100	8.100
4	Maksullisen toiminnan kannattavuus	Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus, %	105	100	100 ²	100	100	100
2	Yhteisrahoitteisen toiminnan laajuus	Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot, 1.000 €	1.949	1.550	1.850	1.850	1.400	1.400
4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kannattavuus	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus, %	37	31	40	40	40	40

² Tavoitteet ovat kolmen vuoden keskiarvoja.

3.c. Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Resurssit			Toteuma 2012	Arvio 2013	Tavoite 2014	Ennakolliset tavoitteet		
Tavoite	Seurantakohte	Mittari				2015	2016	2017
	htv-määrä	Koko henkilöstön henkilötyövuosimäärä, htv (Tahtin luvut korjattu)	864	850	838	834	848	837
	htv-määrän muutos	htv-määrän muutos edellisestä vuodesta, %	5	-4	-1	-1	0	0
	- kuukausipalkkaiset	Kuukausipalkkaisten henkilötyövuosimäärä, htv ³	736	750	738	734	738	737
	- haastattelijat	Haastattelijoiden henkilötyövuosimäärä, htv	128	100	100	100	110	100
	Harjoittelijoiden määrä	Harjoittelijoiden henkilötyövuosimäärä, htv	10	12	12	12	12	12
	Henkilöstömäärä vuoden lopussa	Henkilöstön lukumäärä 31.12. (pl. palkattomilla virkavapailla olevat)	966	980	940	920	920	920
	Varsinaisten määräaikaisten osuus henkilöstöstä	Varsinaisten määräaikaisten osuus henkilöstöstä vuoden lopussa, %	4	3	3	3	3	3

³ Maksutasetilastointihenkilöstö lisätty.

Johtamisen, organisaation ja toimintatapojen kehittäminen			Toteuma 2012	Arvio 2013	Tavoite 2014	Ennakolliset tavoitteet		
Tavoite	Seurantakohte	Mittari				2015	2016	2017
10	Tyytyväisyys johtamiseen	Johtajuusindeksi (VMBaro)	3,45	3,47	3,49	3,51	3,53	3,55

Henkilöstön kehittäminen, työhyvinvoinnin edistäminen ja työurien pidentäminen			Toteuma 2012	Arvio 2013	Tavoite 2014	Ennakolliset tavoitteet		
Tavoite	Seurantakohde	Mittari				2015	2016	2017
8	Osaamisen hallinta	Osaamisen johtamisindeksi (VMBaro)	3,52	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50
10	Työyhteisön hyvinvointi	Sairauspoissaolot, työpäivää/htv	11,3	10,8	10,0	10,0	10,0	10,0
10	Työyhteisön hyvinvointi	1-3 sairauspäivätapausten osuus kaikista sairaustapauksista, %	73,0	75	76,5	76,5	76,5	76,5
10	Työtyytyväisyys	Työtyytyväisyysindeksi (VMBaron kokonaisindeksi)	3,48	3,47	3,48	3,50	3,50	3,50
8	Kilpailukyky työmarkkinoilla	Hakemuksia avointa työpaikkaa kohti, kpl	15	30	20	20	20	20
9	Työjärjestelyjen joustavuus	Sisäinen liikkuvuus, kpl	90	70	90	90	90	90

Inhimillinen pääoma			Toteuma 2012	Arvio 2013	Tavoite 2014	Ennakolliset tavoitteet		
Tavoite	Seurantakohde	Mittari				2015	2016	2017
IPO	Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen	Tulos- ja kehityskeskustelujen toimivuus osaamisen kehittämisessä (VMBaro)	3,10	3,12	3,14	3,16	3,16	3,16
IPO	Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen	Esimpien ja johdon asettamat mahdollisuudet uudistua työssä (VMBaro)	3,27	3,31	3,35	3,38	3,40	3,42
IPO	Innostava johtaminen ja esimiestyö	Johdon toiminta esimerkinä ja suunnanäyttäjänä (VMBaro)	3,15	3,20	3,25	3,26	3,27	3,28
IPO	Innostava johtaminen ja esimiestyö	Töiden yleinen organisointi työyhteisössä (VMBaro)	3,26	3,30	3,35	3,40	3,45	3,50
IPO	Henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky	Työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa (VMBaro)	3,15	3,20	3,22	3,24	3,26	3,28
IPO	Henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky	Työn innostavuus ja työssä koettu työn ilo (VMBaro)	3,50	3,51	3,52	3,53	3,54	3,55
IPO	Henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky	Sairauspoissaolojen väheneminen, työpäivää/htv ⁴	0,0	-0,5	-0,8	0,0	0,0	0,0

⁴ - sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisestä vuodesta

4 Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet

- **Tilastokeskus toteuttaa EU-säädösten vaatimukset**
Tilastokeskus tuottaa sekä voimassa olevien EU-säädösten että keskeisten kansallisten tarpeiden mukaiset tilastot. Strategian mukaisesti panostetaan toimintatapojen yhtenäistämiseen ja laadun parantamiseen.
- **Relevanssiselvitys**
Tilastokeskus päivittää relevanssiselvityksen kehyskaudella. Relevanssiselvitys on tehty vuonna 2009.
- **Yritysrekisterin kehittäminen (2009–2014)**
Hankkeelle on myönnetty tuottavuusrahoitusta yhteensä 2.100.000 euroa. Tavoitteena on keskeisten taloustilastojen yhtenäinen tilastotuotantojärjestelmä. Järjestelmän käyttöönotto aloitetaan marraskuussa 2013. Vuonna 2014 käyttöönoton rinnalla jatketaan sovellusohjelmien kehittämistä sekä julkaisujen ja ulkoisen yksikötietopalvelun uudistamista. Hanke valmistuu vuoden 2014 lopussa.
- **Kuntatilastoinnin kehittäminen (2012–2016)**
Hanke on osa VM:n asettamaa kuntien talous- ja toimintatietojen, tilastoinnin ja tietohuollon kehittämisohjelmaa, jonka eteneminen vaikuttaa myös tämän hankkeen onnistumiseen. Hankkeen keskeisimmät tavoitteet ovat kuntataloustilastoinnin nopeuttaminen, tietojen laadun ja vertailukelpoisuuden varmistaminen sekä kuntatilastotietopankin kehittäminen. Kehittämishanke jaetaan aliprojekteihin. Vuonna 2014 käynnistetään kuntataloustilastoinnin tietojärjestelmien ja kuntatilastotietopankin kehittämisen toteutusprojektit. (liite)
- **Tutkijapalvelun kehittäminen (2012–2015)**
Palvelua kehitetään osana kansallista yhteiskuntatutkimuksen infrastruktuuria ns. TURE-ryhmän suositusten mukaisesti. Vuonna 2014 Tilastokeskuksen etäkäyttöjärjestelmää kehitetään muitakin viranomaisia aineistoluovutuksissa palvelevaksi järjestelmäksi sekä kasvatetaan järjestelmän suorituskykyä tutkijoiden vaativia tarpeita vastaavaksi. Työtä aineistojen saatavuuden ja metatietojen parantamiseksi jatketaan. Edistetään mikrosimulointimallin käyttöä yhteiskunnassa ja laajennetaan mikrosimulointiin liittyvää osaamista. Järjestetään tutkijoille koulutusta tilastokeskuksen aineistojen käyttökynnyksen alentamiseksi.

– **Maksutasetilastoinnin siirto Suomen Pankista (2014–2017)**

26.6.2013 allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti maksutasetilastointi siirretään Tilastokeskukseen. Alkuvaiheessa tilasto tuotetaan Tilastokeskuksessa hyödyntäen etäyhteydellä Suomen Pankissa sijaitsevaa tietojärjestelmää. Uuden järjestelmän rakentaminen aloitetaan 2014–2015.

– **Energiatehokkuussuunnitelma**

Tilastokeskus laatii energiatehokkuussuunnitelman vuoden 2014 aikana.

5 Resurssit

28.30.01 Tilastokeskuksen toiminta- menot, 1 000 €	Toteuma 2012	Arvio 2013	Tavoite 2014	Ennakolliset tavoitteet		
				2015	2016	2017
Henkilöstökulut	45 526	46 200	46 400	46 200	46 400	46 400
Toimitilavuokratulot	4 936	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Palvelujen ostokulut ¹	6 473	6 100	7 100	7 000	7 200	7 000
Muut kulut	3 146	3 150	4 150	3 700	3 700	3 700
Investointimenot ²	241	150	500	200	500	300
Bruttomenot	60 322	60 600	63 150	62 100	62 800	62 400
Maksullisen toiminnan tuotot ³	8 876	8 100	7 500	8 100	8 100	8 100
Muut tuotot	2 039	1 860	2 050	2 050	1 600	1 600
Bruttotulot	10 915	9 960	9 550	10 150	9 700	9 700
Nettokäyttö/-käyttöarvio	49 407	50 640	53 600	51 950	53 100	52 700
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	5 066	4 859	4 806	2 517	1 849	1 863
TP/TA/TAE/Kehysehdotus ⁴	49 200	50 587	51 311	51 282	53 114	51 349
Käytettävissä yhteensä	54 266	55 446	56 117	53 799	54 963	53 212
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	4 859	4 806	2 517	1 849	1 863	512

¹ Mukaan lukien muut vuokratulot kuin toimitilavuokratulot.

² Liikekirjanpidossa taseeseen omaisuudeksi kirjattavasi tulevat erät.

³ Maksullisen toiminnan tuotoissa on mukana vuokratulot Tilastotalon V-siiven edelleenvuokrauksesta. Vastaava kulu on toimitilavuokratulossa.

⁴ Kehysehdotus on kehysuunnitelman 2015–2018 peruslaskelman mukainen.

6 Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Sopimuksen toteutumista seurataan valtiovarainministeriön ja Tilastokeskuksen välisissä neuvotteluissa, jotka pidetään ministeriön kokoon kutsumina myöhemmin sovittavina ajankohtina. Tilastokeskus laatii puolivuosiseurannan 1.1.–30.6.2014 väliseltä ajalta sekä tilinpäätöksen vuodelta 2013 Valtiokonttorin ohjeiden mukaisesti.

7 Allekirjoitukset

Helsingissä, ____ päivänä _____kuuta 2013

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

TILASTOKESKUS

Henna Virkkunen
Hallinto- ja kuntaministeri

Marjo Bruun
Pääjohtaja

Helena Tarkka
Hallinto- ja kehitysjohtaja,
ylijohtaja

Jarmo Hyrkkö
Ylijohtaja

Liite. Kuntatilastoinnin kehittäminen

Valtiovarainministeriö asetti 5.9.2012 kuntien talous- ja toimintatietojen, tilastoinnin ja tietohuollon kehittämisohjelman, jonka tavoitteena on ohjata vuoteen 2019 jatkuva kehittämisohjelmaa ja huolehtia siitä, että ohjelma toteutuu ja ohjelman lopputulokset saavutetaan. Ohjelman organisoinnin vastuutahona ja ohjelman vetäjänä toimii valtiovarainministeriö.

Kehittämisohjelman toteuttamisella tavoitellaan erilaisten laadullisten hyötyjen lisäksi mm. kuntien taloutta ja toimintaa kuvaavien tietojen tuotannon, jalostuksen ja jakelun tuottavuuden parantumista erityisesti kunnissa ja kuntayhtymissä. Kehittämisohjelman keskeisin tavoite on kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastotiedon tuottamisen nopeuttaminen kuuteen kuukauteen sekä tietojen laadun ja vertailukelpoisuuden kohentaminen ja varmistaminen.

Kehittämisohjelman toteutus jakautuu useisiin projekteihin ja tehtäväkokonaisuuksiin, joiden toteuttaminen ajoittuu usealle vuodelle ja siten, että samanaikaisesti on käynnissä useita projekteja. Ohjelman projektien etenemisellä on keskinäisiä riippuvuuksia. Ohjelman tavoitteiden onnistunut saavuttaminen edellyttää kaikkien kehittämisohjelman johtoryhmän asettamispäätöksessä (VM078:00/2012) mainittujen projektien toteuttamista.

Tilastokeskuksen vetovastuulla ohjelman projekteista ovat kuntataloustilastoinnin kehittäminen -projekti, kuntatilastotietopankin kehittäminen -projekti ja toimipaikkatiedon standardointi -projekti. Lisäksi Tilastokeskus osallistuu ohjelman muiden projektien ja tehtäväkokonaisuuksien toteuttamiseen.

Kehittämisohjelman tavoitteiden onnistunut saavuttaminen edellyttää kaikkien ohjelman projektien toteuttamista. Tilastokeskus käynnisti vuoden 2012 lopulla ja 2013 alussa määrittelyprojekteja kuntataloustilastoinnin ja kuntatilastotietopankin kehittämiseksi. Nämä projektit ovat päättymässä 2013 lopussa. Muilta osin kehittämisohjelman työ on monelta osin käynnistynyt noin puoli vuotta myöhässä suunnitellusta. Useiden ohjelman projektien suunniteltua hitaampi eteneminen voi hidastaa Tilastokeskuksen vastuulla olevien projektien tavoitteiden saavuttamista. Kuntataloustilastoinnin kehittämiselle asetettuja tavoitteita ei voida saavuttaa ilman kuntien tietohuollon kehittämistä.

